

تئوری پیشرفت به عنوان نظریه تمدن اسلامی مقید به زمان و مکان خاصی نیست

آیت الله رشاد در دهمین نشست اندیشه ورزی، پیشرفت اسلامی را «فرگشتگی پویا و پیوسته شئون گوناگون حیات بشر در راستای ظهور استعدادهای فطری او، از رهگذر کشف «مشیت تکوینی» و «مشیت تشریعی» الهی و اعتقاد و التزام بدان‌ها» عنوان کرد.

آیت الله رشاد در دهمین نشست اندیشه ورزی، پیشرفت اسلامی را «فرگشتگی پویا و پیوسته شئون گوناگون حیات بشر در راستای ظهور استعدادهای فطری او، از رهگذر کشف «مشیت تکوینی» و «مشیت تشریعی» الهی و اعتقاد و التزام بدان‌ها» عنوان کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، در دهمین نشست اندیشه ورزی که در مرکز الگوی اسلامی - ایرانی که با حضور حضرت آیت الله علی اکبر رشاد به عنوان نظریه پرداز این نشست و شرکت دهها تن از اساتید رشته های مختلف تشکیل شد، نظریه پیشرفت اسلامی مطرح شد.

آیت الله علی اکبر رشاد رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و عضو شورای عالی مرکز الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت، در دهمین نشست اندیشه ورزی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در سخنانی با موضوع نظریه اسلامی پیشرفت، ضمن تعریف پیشرفت اسلامی به بیان ماهیت و معنای پیشرفت اسلامی پرداخت و با بیان اینکه نظریه پیشنهادی وی، از مزایا و محاسن گوناگونی از جمله برخورداری از جامعیت مؤلفه‌ای، بیان مبانی «مبدأشناختی»، «انسان‌شناختی»، «غایت‌شناختی»، «منبع‌شناختی» و «روش‌شناختی»، پیشرفت اسلامی و نیز انطباق بر نگرش پیشینی و پسینی به امر پیشرفت، اضافه کرد: ماهیت پیشرفت، کمال‌ورزانه و از سنخ اجتماعیات و امور دنیوی است، شامل عرصه‌های نظر و عمل می شود و به همه عرصه های حیات انسان مانند علم و معرفت، عبودیت و معنویت، فرهنگ، سیاست، اقتصاد، صنعت، محیط زیست و منابع و غیر آن می شود.

وی ادامه داد: نظریه اسلامی پیشرفت، مبتنی بر مبانی دین‌شناختی همچون جامعیت، کارآمدی، روزآمدی، انعطاف‌پذیری و فهم‌پذیری دین است، منبع نظریه اسلامی، مشیت تکوینی و تشریعی الهی است. در نظری پیشنهادی ایشان به مبنای انسان‌شناختی - جامعه‌شناختی، فطرت‌نمونی انسان یا فرگشت‌یابندگی شئون حیات اجتماعی تصریح شده است.

این استاد خارج فقه و اصول حوزه در ادامه در تعریف الگوی پیشرفت نیز اظهار داشت: الگوی پیشرفت عبارت است از «کلان‌نظام» [ابریست‌سامانه‌ی] متشکل از مجموعه نظام‌ها و نهادهای تأمین‌کننده فرگشتگی شئون حیات آدمیان که براساس مبانی معرفتی - ارزشی اسلامی و با کاربرد منطق استنباطی حجت و روش اجرایی کارآمد، از منابع معتبر دینی برگرفته و با ظروف تاریخی، فرهنگی و اقلیمی کشور سازگار شده باشد».

در ادامه این نشست، حضار به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خود در مورد نظریه پیشنهادی پرداختند و در پایان آیت الله رشاد به سؤالات و انتقادات مطرح پاسخ داد.

در بخش ابتدایی جلسه حجت‌الاسلام سیدحسین میرمعزی عضو شورای عالی مرکز الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت درباره نظریه ایرانی پیشرفت در نقشه محتوای الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت گفت: در شورای عالی جلسات متعددی درباره نقشه راه پیشرفت به لحاظ محتوایی برگزار شده است. یکی از مباحث مهم این بوده که ما بین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و نظریه اسلامی پیشرفت تفکیک قائل شدیم چون نظریه اسلامی پیشرفت به عنوان نظریه تمدن اسلامی مقید به زمان و مکان خاصی نیست ولی الگوی پیشرفت وجه بومی شده این نظریه در ایران با توجه به شرایط تاریخی - فرهنگی و اقلیمی ایران است.

میرمعزی با اشاره به اینکه بنابراین مهم‌ترین بخش در نقشه راه بحث و نظریه اسلامی پیشرفت مبتنی بر آیات و روایات و منابع اسلامی است، اظهارداشت: این بحث مهم و بسیار جدید است تا به حال ما از این نگاه به نظریه اسلامی پیشرفت نپرداخته‌ایم و این زحمت استاد رشاد تحت عنوان نظریه اسلامی پیشرفت نخستین کار در این زمینه است.